

VERSLAG INFORMATIEAVOND HERSTRUCTURERINGSPLAN

Datum: 5 februari 2025
Tijdstip: 19.30-21.30 uur
Locatie: OL Vrouwekerk, OL Vrouwestraat 6, Hengelo
Aanwezig: Ongeveer 40 parochianen van de OL Vrouwekerk, leden parochiebestuur, pastoraal team, projectgroep en notulist

1. Opening

De avond wordt door pastoor Jurgen Jansen geopend met een gebed.

“Met geloof in morgen, bouwen we vandaag.” Dat is de slogan die iedereen de komende periode veel zal zien en zal horen, in de geloofsgemeenschappen, in parochie De Goede Herder. Anderhalf jaar geleden is het parochiebestuur naar aanleiding van het pastoraal beleidsplan gaan nadenken over de toekomst van de parochie. Vanuit die denksessies en het draagkrachtonderzoek kwam er een projectgroep onder leiding van diaken Cor Peters, die ook de rest van deze avond zal leiden. De leden van de projectgroep zijn: Magda Demmer, Brigitte Holtschlag (van buiten Hengelo), Ben van den Berg en pastoor Jurgen Jansen. De projectgroep heeft op verzoek van het parochiebestuur nagedacht over de toekomst van De Goede Herder parochie (hierna ook: “DGH”). De projectgroep is vrij geweest in het denken en heeft nagedacht over de toekomst in realistische zin. De bevindingen van de projectgroep zijn gedeeld met het parochiebestuur. Het parochiebestuur is het orgaan dat besluiten neemt en eigenaar is van het proces en hetgeen is beschreven.

2. Presentatie Cor Peters

Het beleidsplan dat door het parochiebestuur is opgesteld is “herstructureringsplan” gaan heten, dat geeft een verandering aan. We moeten de parochie op een nieuwe manier vormgeven.

Keuze voor hoop

Keuze voor hoop: het pastorale beleidsplan waar u allemaal kennis van hebt genomen, kijkt naar de toekomst en laat zien hoe het pastoraal team dat voor de komende jaren voor zich ziet en waar zij op inzet. We kunnen niet op dezelfde voet als in het verleden door blijven gaan met de beperkte menskracht en veranderende betrokkenheid van parochianen. Het parochiebestuur heeft de vertaling gemaakt wat die visie en die plannen voor ons als parochie, betekenen. In Hengelo is het niet veel anders dan in de rest van katholiek en kerkelijk Nederland. We zien afnemend kerkbezoek, daling deelname sacramenten, daling inkomsten en een ouder wordend vrijwilligersbestand. Dat zien we niet alleen in de kerk, maar ook bij verenigingen. We kiezen voor Hoop, dat God ook meewerkt aan het bouwen van de Kerk en vertrouwen er ook op dat zijn Geest werkt. En dat zien we ook al concreet terug, misschien niet groots, maar we zien mensen die meer willen weten over het geloof, volwassenen die gedoopt willen worden. Gezinnen die mee willen doen. Er zijn activiteiten gestart als Alpha cursus en familiezondagen als voorbeelden van het zoeken en vormgeven van nieuwe activiteiten.

Doelstellingen

Er zijn een aantal doelstellingen geformuleerd in het plan: het gaat het parochiebestuur erom dat we bouwen aan een organisatie met toekomst, toekomstbestendigheid. Waar vitaliteit is. Daarbij moet gekeken worden naar het totaal van de organisatie: efficiënt, centraliseren. Veel taken liggen op soms maar een paar schouders, kunnen we dat allemaal in het bestuurlijk ondersteunend werk met vrijwilligers doen? Wat lokaal kan, kan lokaal maar verder moet er worden gecentraliseerd. Het geheel moet zo worden georganiseerd dat het ondersteunend is aan het pastorale programma, dat de pastorale zorg uitgevoerd kan worden.

Belangrijkste maatregelen

In de afgelopen anderhalf – twee jaar heeft het parochiebestuur een draagkrachtonderzoek gehouden. De antwoorden daarop zijn verzameld. Een van de vragen was “hoe ziet u zelf de toekomst als lokale geloofsgemeenschap?” De resultaten zijn de inschatting vanuit de lokale gemeenschappen: in de Onze Lieve Vrouwe kerk en Thabor kerk is de score iets minder dan de helft, de Franciscus kerk en Lambertus basiliek geven een iets sterker beeld. En kijkend naar de toekomst scoren met 1 punt bij de Thabor kerk en Onze Lieve Vrouwe kerk zij niet zo sterk op dit perspectief en kijken de andere twee geloofsgemeenschappen de toekomst met meer vertrouwen tegemoet. Met deze wetenschap, de visie van het pastoraal team en de plannen voor de komende jaren: heeft het parochiebestuur bekeken wat moeten wij dan doen om het katholieke geloof in onze stad Hengelo voor de komende jaren vorm te geven. Dat heeft consequenties. Als je wilt bouwen aan een vitale parochie.

De belangrijkste maatregel: twee kerken zullen worden gesloten, namelijk de Onze Lieve Vrouwe van Altijdurende Bijstand kerk en de Thabor kerk. Dat is pijnlijk, dat is verdrietig. Maar dat is waar het parochiebestuur toe besloten heeft. Dat betekent dat er twee kerken voor de stad Hengelo beschikbaar blijven. Nagedacht is over hoe die twee kerken dan in de toekomst ingezet kunnen worden: de Lambertus basiliek, die al eucharistisch centrum is, zal ook de plek zijn van liturgie en catechese. De Franciscus kerk zal centrum voor diaconie en oecumene (en bestuurlijke activiteiten), zijn. Dat zijn de belangrijkste keuzes die gemaakt zijn. Het parochiebestuur gaat dat de komende tijd verder uitwerken. Het doel is om voor de Eerste zondag van de Advent 2026 tot een afronding van het geheel te komen.

Toekomst

Het is de bedoeling om pastorale activiteiten te versterken, ook door het bij elkaar brengen van de mensen vanuit de verschillende geloofsgemeenschappen en de focus te leggen op catechese en evangelisatie. Bijvoorbeeld in de Alpha cursus en bij de familiezondagen, deze zijn belangrijke bronnen voor de toekomst. De zorg voor ouderen blijft, dat is een belangrijk deel van onze geloofsgemeenschap. Er wordt samen gekeken hoe dit in de toekomst vorm en inhoud kan blijven krijgen.

Het parochiebestuur staat voor ogen om meer op het totaal van de parochie te denken en te werken, op het niveau van de stad Hengelo. Hoe kunnen we, daar samen een weg in vinden. Dat is een proces waarin het parochiebestuur samen met vrijwilligers wil optrekken. Het sluiten van de kerken heeft bijvoorbeeld ook consequenties voor koren. Ook daar zal aandacht aan worden gegeven. Voor de centrale organisatie van de communicatie zijn al stappen in gang gezet, zo is er de gezamenlijke website met de samenwerkende parochies en geldt dit ook voor het parochieblad. Er wordt parochie-breed gekeken met het oog op de toekomst.

Bij dat alles zijn er ook uitdagingen: dit proces dat nu van start gaat en aangekondigd wordt, vraagt om zorgvuldige begeleiding en daar hebben we elkaar heel hard bij nodig. Maar we hebben ook nieuwe mensen nodig: het is een uitdaging om ze te vinden, ook daar zal aandacht aan worden gegeven, bijvoorbeeld om mensen met een niet-Westerse achtergrond te bereiken. Ook het behouden van betrokkenheid van mensen na het sluiten van kerken is een belangrijk punt van aandacht, dat is een pijnlijk proces dat gaat niet van vandaag op morgen. Het pastoraal team is ook bereid en beschikbaar voor ondersteuning in de tijd die voor ons ligt. Ook blijft voor het parochiebestuur de uitdaging dat ook in de toekomst financieel gezien alle kosten betaald moeten blijven worden.

De herstructurering is noodzakelijk, we kunnen niet door blijven gaan zoals we hebben gedaan, we moeten keuzes maken hoe pijnlijk die ook zijn. Maar het biedt ook kansen voor geloof in Hengelo. Vandaar de slogan: *Met geloof in morgen, bouwen we vandaag.*

Toekomstbestendigheid is niet alleen iets van de pastores of het parochiebestuur, dat raakt ons allemaal. Iedere gelovige, iedereen die zegt het verhaal van Jezus Christus doet mij wat, God is van betekenis in mijn leven. Voor elke gedoopte is het belangrijk om bij te dragen aan de missionaire kerk. We hoeven er niet op uit te trekken, maar dit vindt plaats in het dagelijks leven, door te getuigen van je geloof. Door te doen. De parochie zet in op sterke, verwelkomende gemeenschappen die een thuisbasis bieden aan alle gelovigen. De herstructurering geeft kansen en daarin mag je ook met vertrouwen dit proces aangaan.

Cijfers

Elk jaar worden door de parochies cijfers doorgegeven aan KASKI. Niet alles is helaas goed in beeld te brengen, maar we werken met de informatie die voorhanden was.

Deelname aan de sacramenten:

- Aantal dopen gestegen tussen 2018 en 2023 van 10 naar 18, maar dit vond volledig in de Lambertus basiliek plaats. Dit blijkt logisch te zijn, omdat tot 2022 alleen in de Lambertus werd gedoopt en vanaf 2022 weer in elke kerk die open is.
- Het aantal kinderen dat de Eerste H. Communie ontvangt is de afgelopen jaren gedaald van 89 naar 19.
- Het aantal Vormelingen is gedaald van 39 naar 13. Het H. Vormsel wordt samen met de Heilige Geest parochie en de HH Jacobus en Johannes parochie voorbereid
- Het aantal huwelijken was 5.
- Het aantal kerkelijke uitvaarten is gedaald van 131 in 2018 naar 63 in 2023. Daarbij is te zien dat de meeste uitvaarten plaatsvinden in de Onze Lieve Vrouwe kerk.

Kortom, de algemene tendens van een daling in de deelname aan de sacramenten is ook in Hengelo duidelijk zichtbaar. Ook het kerkbezoek is teruggelopen, van ruim 750 in 2017 naar nu 430 in 2024. Ook hier is een langjarige dalende lijn te zien, waarbij de coronapandemie er fors heeft ingehakt. Van die daling is maar een beperkt aantal teruggekomen en dit is met name in de Lambertus basiliek het geval.

Met betrekking tot de financiële cijfers geldt dat de cijfers ook bij de brief van Actie Kerkbalans waren opgenomen. Nu is ook de begroting over 2024 toegevoegd. Incidentele baten lasten buiten

beschouwing latend, was er in 2023 nog een klein positief resultaat, voor 2024 is een tekort begroot.

Proces

Wat gaat er nu de komende tijd gebeuren? De informatie die vanavond meegenomen kan worden, wordt ook op de website geplaatst. Er is een folder gemaakt met een samenvatting van het herstructureringsplan en het komende traject. In de komende uitgave van de Samenloop (eerste week maart) wordt de folder ook opgenomen in de Samenloop, zodat iedereen er kennis van kan nemen.

Het stappenplan start vandaag met deze samenkomst om over de herstructurering te spreken. Er is deze week een bijeenkomst met de pers waar het persbericht namens het parochiebestuur en deze informatie zal worden gegeven met het dringende verzoek om niet eerder dan eind deze week (na de informatieavonden) hierover te publiceren. Het persbericht is gebaseerd op de folder waarin het hoopvolle vooropgesteld wordt; hoe vervelend de boodschap van het sluiten van twee kerken ook is. Van alle informatieavonden wordt een kort verslag gemaakt dat zal worden toegestuurd en ook op de website komt te staan. Tussendoor is er altijd de mogelijkheid om vragen te stellen: het secretariaat is daar aanspreekpunt voor. Het pastorale team is beschikbaar voor pastorale zorg rondom dit proces.

Voor de communicatie zal op de website en in het parochieblad steeds aandacht zijn voor het proces.

Wat moet er dan verder zakelijk allemaal gebeuren in dit traject? Het Aartsbisdom heeft daar een stappenplan voor alle parochies voor neergelegd (deze komt ook op de website). De komende tijd zijn er informatieavonden en gesprekken met locatieraad, pastoraatsgroep en vrijwilligers over: hoe kunnen we enerzijds afscheid nemen en anderzijds hoe ziet dan de toekomst eruit. Op enig moment dit jaar zal er een hoorzitting worden gehouden voor de kerken die gesloten worden. Het besluit wordt daarin nog een keer uitgelegd en toegelicht. Je kunt dan eventuele bezwaren of verbeteringen kenbaar maken. Tot aan de hoorzitting kunnen we in gesprek en horen hoe jullie de toekomst in willen. Maar de hoorzitting is een formeel moment. Er wordt verslag gemaakt van de hoorzitting voor het dossier dat uiteindelijk naar het Aartsbisdom moet. Er wordt ook op enig moment een afspraak gemaakt voor de laatste viering. Het parochiebestuur gaat naar een herbestemming zoeken, de gebouwen komen te koop op de één of andere manier. Zodra de herbestemming rond is (voor je naar de notaris gaat), dan pas kan en zal de bisschop een decreet afgeven dat de kerk aan de eredienst wordt onttrokken. Tot dat moment is de kerk nog kerk zoals we die kennen. Als het besluit is bekrachtigd door de bisschop met het decreet, zijn er 10 dagen voor bezwaar en beroep. Dan bekijkt de bisschop dat en reageert daarop, daar kan dan eventueel weer op worden gereageerd; je kunt eventueel bezwaar maken tot in Rome.

PAUZE

3. Reacties en vragen uit de gemeenschap van de OL Vrouwekerk Hengelo

De aanwezigen, zo'n 40 in getal, krijgen de gelegenheid om vragen te stellen en hun zorgen te uiten. Hieronder volgt een overzicht van de vragen en antwoorden, die anoniem gesteld zijn.

- **Waarom wordt de sluiting doorgezet net voor het 100-jarig jubileum in 2027?**
Het parochiebestuur geeft aan dat dit punt zeker niet wordt vergeten en dat er aandacht zal zijn voor het jubileum.
- **Teleurstelling over het besluit en de gevolgen voor vrijwilligers.**
De aanwezigen uiten hun frustratie en geven aan dat de sluiting hard aankomt. Ze vrezen dat de betrokkenheid verder zal afnemen.
Het parochiebestuur geeft aan dat er ingezet blijft op vrijwilligers binden maar dat dat ook weerbarstig is.
- **Men vraagt naar een volledig financieel overzicht**
Het parochiebestuur geeft aan dat de financiële situatie zo transparant mogelijk wordt gecommuniceerd. Neemt niet weg dat het parochiebestuur geen zaken achterhoudt, dus veel nieuwe feiten komen er niet bij.
- **Waarom specifiek de sluiting van de OL Vrouwekerk**
Dit besluit is genomen op basis van de lage bezoekersaantallen en de noodzaak om middelen efficiënter in te zetten.
- **Hoe wordt de gemeenschap ondersteund na de sluiting?**
Het parochiebestuur geeft aan dat men zorgvuldig te werk zal gaan en op zoek is naar passende alternatieven voor liturgische en sociale bijeenkomsten.

4. Afsluiting

Vicevoorzitter Jan Roolvink sluit de avond af met een dankwoord aan alle aanwezigen. Hij erkent de emoties en pijn rondom de sluiting en verzekert dat het parochiebestuur zich zal blijven inzetten voor een toekomstbestendige parochie.